

מבוא לכלכלה

פרק 14

מודל קיינס במשק פתוח

1 ..... כללי

מודל קיינס במשק פתוח:

שאלות:

- (1) להלן נתונים על משק אלפא הנמצא באבטלה. במשק נהוג שער חליפין נייד. להלן פונקציות ההתנהגות של המשק:

$$C = 2000 + 0.5Y_d$$

$$I = 600 - 300r$$

$$G = 800$$

$$X = 105 + 100 \frac{e * P^w}{P}$$

$$IM = 0.4Y - 150 \frac{e * P^w}{P}$$

$$CF = 500 + 500(r - r^w)$$

$$TR = 200$$

$$r = 3\%$$

$$r^w = 5\%$$

$$P^w = 1$$

$$Y_F = 5000$$

ידוע כי הממשלה שומרת על תקציב מאוזן. כמו כן, המשק מתנהג כמו במודל הקיינסיאני, כאשר $P = 1$, כל עוד המשק באבטלה או בתעסוקה מלאה, וכאשר $P > 1$ יש פער אינפלציוני. את הריבית יש להציב כשבר עשרוני.

חלק א':

- מצא שיווי משקל במשק: תוצר, מחירים ושער חליפין.
- הצג דו"ח מקורות ושימושים ודו"ח מאזן התשלומים.
- מצא את גודלו של הפער הדיפלציוני.
- חשב את הגירעון בחשבון השוטף ואת החיסכון הפרטי.

חלק ב':

- הממשלה החליטה להגדיל את הוצאותיה ב-199 ושוקלת שתי חלופות מימון:
- הדפסת כסף.
  - הטלת מס קבוע.
- בהנחה שנבחרה חלופה 1, וידוע שלא חל שינוי בשער הריבית בעקבות זאת, הסבר מה יקרה לתוצר, לשימושי התוצר, לשער החליפין ולכמות הכסף. האם המשק יגיע לתעסוקה מלאה?
  - בהנחה שנבחרה חלופה 2, וידוע שהביקוש לכסף אינו תלוי בתוצר, האם המשק יגיע לתעסוקה מלאה? מה יקרה לצרכיה הפרטית?

חלק ג':

הממשלה החליטה על מספר יעדים שברצונה להשיג:

1. איזון בחשבון השוטר.
  2. תעסוקה מלאה תוך שמירה על יציבות מחירים.
  3. הגדלת הצריכה הציבורית תוך שמירה על תקציב מאוזן.
  4. גידול בהשקעה הלאומית בסך 3.
- א. מה צריך להיות שער החליפין?
 ב. מהו שער הריבית החדש?
 ג. מהו השינוי הדרוש בצריכה הציבורית ובמיסים?

(2) להלן נתוני הביקוש במשק:

$$C = 1900 + 0.8Y_d - \text{הצריכה הפרטית}$$

$$G = 1500 - \text{הצריכה הציבורית}$$

$$T = 1500 - \text{המיסים}$$

$$I = 680 - 20r - \text{ההשקעות}$$

$$X = 500 + 400 \left(E * \frac{\$P}{P} \right) - \text{היצוא}$$

$$IM = 1500 + 0.2Y - 100 \left(E * \frac{\$P}{P} \right) - \text{הייבוא}$$

$$E = 6 - \text{שער החליפין הנומינלי}$$

$$r = 14\% - \text{שער ריבית קבוע}$$

$$P = 1 - \text{מחיר בחו"ל}$$

$$P = 1 - \text{רמת המחירים בארץ}$$

$$Y_f = 15,000 - \text{תוצר בתעסוקה מלאה}$$

- א. מצאו שיווי משקל במשק ותארו את מצב המשק (תעסוקה, מאזן התשלומים, תקציב הממשלה).
- ב. הממשלה מעוניינת להביא את המשק לתעסוקה מלאה תוך שמירה על תקציב מאוזן והשגת איזון במאזן התשלומים ביחד. לשם כך, היא מבצעת מדיניות פסיקלית (שינוי בצריכה הציבורית ובמיסים) ומשנה את שער החליפין. מה השינויים הדרושים להשגת מטרותיה?
- ג. מה תהיה התשובה לסעיף ב', אם בנוסף הממשלה מעוניינת גם להגדיל את ההשקעות ב-100 ומורידה לשם כך את הריבית.
- ד. לחילופין, הממשלה מעוניינת להביא את המשק לתעסוקה מלאה תוך צמצום הגירעון בתקציב לרמה של 300, גירעון של 300 במאזן התשלומים והגדלת ההשקעות ב-60. לשם כך, היא מבצעת מדיניות פסיקלית (שינוי בצריכה הציבורית ובמיסים) ומשנה את שער החליפין. מה השינויים הדרושים להשגת מטרותיה? התעלמו מסעיפים קודמים.

תשובות סופיות:

(1) חלק א':

א. $e^x = 4.1832$, $P = 1$, $Y = 4602$

ב. דו"ח מקורות ושימושים:

שימושים	מקורות
$C = 3901$	$Y = 4602$
$I = 591$	$IM = 1213.32$
$G = 800$	
$X = 523.32$	

דו"ח מאזן התשלומים:

זכות	חובה
$X = 523.32$	$IM = 1213.32$
$TR = 200$	
$CF = 490$	

ג. פער דיפלציוני: 199.

ד. $Sp = -99$, $Y_d = 3802$

חלק ב':

א. התוצר יעלה, G ו- C יעלו, I ו- CF ללא שינוי, כמות הכסף תעלה, שער החליפין עולה, המשק יגיע לתעסוקה מלאה.
 ב. המשק לא יגיע לתעסוקה מלאה, הצריכה הפרטית לא תשתנה.

חלק ג':

א. $e = 6.78$

ב. $r = 2\%$

ג. $\Delta G = 412$

- (2)** א. $y^* = 11,500$, פער דיפלציוני: 1,400 , מאזן התשלומים: -300 , תקציב הממשלה: 0.
 ב. הממשלה תגדיל את המיסים והצריכה הציבורית ב-3,500 ושער החליפין יגדל ל-8.
 ג. הממשלה תגדיל את המיסים והצריכה הציבורית ב-3,000.
 ד. הממשלה תגדיל את המיסים ל-3,200 , את הצריכה הציבורית ל-3,500 ושער החליפין יגדל ל-7.4 , הריבית תרד ל-11%.